

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Ing. M. M.**, zast. JUDr. Gabrielou Brůžičkovou, advokátkou se sídlem Vachova 43/5, Brno, proti žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 10. 2018, č. j. R-4.10.2018-428/590 311 6791, o žalobcem vznesené námitce podjatosti,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Petr Mikeš, JUDr. Milan Podhrázký a Mgr. Jitka Zavřelová **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 8 Ads 242/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v řízení o kasační stížnosti vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 8 Ads 242/2022 namítal podjatost soudců JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Milana Podhrázkého a Mgr. Jitky Zavřelové. Jako důvod uvádí, že tito soudci nejsou soudci, neboť nemají titul. Reagoval tak na přípis Informace o řízení ze dne 23. 11. 2022, ve kterém byl poučen o složení senátu, a sice že „*v souladu s rozvrhem práce se věcí bude zabývat, projedná ji a rozhodne 8. senát Nejvyššího správního soudu ve složení: Petr Mikeš, Milan Podhrázký a Jitka Zavřelová*“. Dále žádá vyloučení soudců se zřetelem na jejich poměr k žalobě, ke stranám a jejich zástupcům a osobám zúčastněným na řízení, protože má důvodnou pochybnost o jejich nezájatosti.

[2] K námitce se vyjádřili všichni uvedení soudci 8. senátu Nejvyššího správního soudu. Žádný z nich neviděl důvody zavdávající pochybnosti o jejich nepodjatosti.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[4] Záruka rozhodování věci nezávislým a nestranným soudcem je součástí práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a důvěry občanů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní

kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Kategorii nestrannosti je třeba vnímat i v rovině objektivní. Za objektivní nelze považovat to, jak se nestrannost soudce subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), ale to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodovat o této otázce se však musí na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Nao 19/2003-16).

[7] V projednávané věci žalobce vyjádřil pouze obecný nesouhlas s obsazením soudu, což nelze považovat za legitimní důvod pro vyloučení soudce z rozhodování věci.

[8] Další žalobcovy obavy plynou z toho, že v Informaci o řízení ze dne 23. 11. 2022 byla uvedena jména soudců Nejvyššího správního soudu bez příslušných titulů. Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále „zákon o soudech a soudcích“) v § 60 vymezuje předpoklady pro funkci soudce a přísedícího. Dle § 60 odst. 3 je „*předpokladem pro ustanovení soudcem je též vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice a složení odborné justiční zkoušky.*“ JUDr. Petr Mikeš, JUDr. Milan Podhrázký, Mgr. Jitka Zavřelová naplnili předpoklady pro funkci soudce stanovené zákonem o soudech a soudcích a dalším zvláštním předpisem, tedy mimo jiné řádně ukončili studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice. Zda je v informaci o nich uvedeno, že mají akademický titul, anebo ne, není pro jejich roli soudce podstatné. Podstatné je, že jsou soudci a splňují zákonem stanovené podmínky pro to, aby jimi byli.

[9] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud v posuzované věci k závěru, že soudci JUDr. Petr Mikeš, JUDr. Milan Podhrázký, Mgr. Jitka Zavřelová, nejsou vyloučeni z projednání a rozhodnutí shora uvedené věci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu